

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Oktober 18-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Belgium Catholicum.

Végezte annak a' rendelésnek, mel-
lyet a' Szövetséges Belgiuni Uralkodó
Hertzeg, Belgium Catholicumra nézve ki-
adott: —

8) Valamelly írónak elsőiz-béli nem-
zettsége (felesége és gyermekei) meghal-
ván, minden írásaihoz való tulajdoni jussa
meg szünik, 's minden munkái abba a'
szakaszba tartoznak, melyről a' 13-dik
tziikkelyben szó leszen.

9) Belgiumban meghatározott módon
tilalmaztatik az, hogy valaki valamelly
munkát, melyhez az író valami tulajdoni
just tarthat, utánna nyomtathasson, 's el-
árulhasson; 's abban az esetben, ha az után-
na nyomtatás valamely idegen országban
történt volna, azt béhozni és elárulni nem
szabad, olly büntetés alatt, hogy a' ki ezt
tselekszi, az abból még el nem adott nyom-
tatványok tőlle elvétetessenek, 's azon
kívül olly summát fizessen, a' mennyit az
eladott munkának 300 nyomtatványi érnek,
a' melly summa, az íróé vagy örököseié
leszen. Az a' ki a' maga haszonvitelére
egy ilyen utánanyomtatott könyvet béhoz:
birságot ugyan fizetni nem köteleztetik,
de a' könyv elvétetetik tőlle. —

10) Minden eredeti munkához való
tulajdonosi jus felől, a' melly ezen reude-
lésnek kiadattatása előtt nyomtattatott, bi-

zonyossá tétettetik annak írója az 5-dik
tziikkely szerént.

11) Valamelly munkának leforditta-
tása a' szerzőnek tsak a' maga kiadásához
ad just: 's ezen esetben tsak a' fordítás-
hoz tett jegyzésekhez és magyarázatokhoz
van néki tulajdonosi jussa.

12) A' 9-dik tziikkelyben kifejeztetett
büntetések alatt tilalmaztatik valamelly
fordításnak kihirdettetése, a' mellyhez
az író vagy az ő örökösei még just tartat-
nak, 's tulajdonosi just sem szabad ahoz
tartani, ha ezek az eránt írásban való
egygyezéseket nem adják, avvagy ha a'
fordítás még másodszor ki nem nyomtatta-
tott.

13) Kivétetnek ezen rendelések
alóll, a' Biblia, a' templomi és iskolai
könyvek; az úgy nevezett *Classicus* irások;
az idegen tudományos munkák; Almana-
kok, egy szóval mind azok, mellyekhez
ezen tartománynak semmi lakosai tulajdo-
nosi just nem tarthatnak, vagy azért, mint-
hogy az ilyen könyvek minden nemzete-
tekei, vagy pedig azért is, hogy az 5-dik
tziikkelyben meghatározott időszakasz
eltelt. Hanem ez a' kivétel tsak magát az
úgy nevezett *textust*, (az eredeti munkát)
illeti: a' jegyzésekre és hozzáadásokra
nézve itt is helye lehet a' tulajdonosi jus-
nak. —

14) Minden újságleveleknek, tudósi-

tásoknak, úgy nevezett *periodicus* irásoknak kiadói köteleztetnek, valamint újaknak kiadhatása, úgy a' már folyamatban levőknek folytathatása végett, arra tőlünk engedelmet kérni, melly csak abban az esetben adatik-meg nekik, ha elegendő módon megmútathatták, hogy legalább is van 300 vévőjük. Mind azok, a' kik Oktob. 10-dik napjáig e'végre az illendő lépéseket meg nem teszik, elvesztik jussukat. Nem érttetnek ide a' tsupa tudományt és mesterséget illető levelek. —

15) Minden kinyomtatott munkából (irasból), még pedig ha 100 levélnél többől állanak, bé kötve, az árultatás előtt a' felső dolgokra ügyelő Ministerünk kezébe küldeni tartoznak a' kiadók három nyomtatványokat. Ide érttetnek az újságlevelek földrajzolatok, réztáblák, 's a' többi.

Valamint idegen földről, nevesetesen *Beigumbol*, Frantzia országba, úgy Frantzia országból is Belgiumba az előbbeni országlás alatt sokak által költöztek, jószágokat vásároltak, hivatalokat kaptak 's több e'féle. Ezekről közönségesen csak annyi határozás tétetett vala a' *Párisi* békeségkötésben, hogy a' Frantzia országgal öszszetsatoltatva volt 's mostan attól elszakasztott tartományokból a' Frantziák, Frantzia országba, 's az idegenek Frantzia országból a' magok eredeti házaikba, 6 esztendőknél lefolyta alatt vissza térhetnek. Ezt a' közönséges határozást azonközben már most valamint a' Frantzia úgy a' Belgiumi országlószer is keskenyebb határok közé szorította. *Belgiumban* ilyen végzést hirdettek-ki az ott megnyomult Frantziákra nevezve: —

„Meg gondolván, hogy az ólta, hogy Belgium Frantzia országgal öszsze tsatoltatott vala, sok Frantziák hivatalokat kaptak Belgiumban, mellyeket még most is bírnak, pedig a' mellyekhez a' józan okossággal megégygyező politika szerént a' Belgáknak magoknak van legelső jussok; de más felől azt is meggondolván, hogy

találtathatnak oly különös okok, mellyek minket arra indíthatnak, hogy némellyeknek ezen személyek között azon politikai jussokkal való élést, mellyekkel a' Belgák élnek, megengedjük: meghatároztuk. —

„Hogy mind azok a' Frantziák, a' kik tőlünk polgári-levelet kapnak, olyan jussal bírjanak a' politikai hivataloknak folytathatására a' milyennel magok a' Belgák bírnak. Mint azok a' Frantziák, a' kik most Belgiumban hivatalokat viselnek, hivataljokból elbocsátatnak, ha két hónapok alatt polgári levelet nem kapnak. Mind azok, a' kik Oktob. 10-dik napjáig a' magok kérelmeket bé nem adtak, azért, hogy ilyen polgári-levelet kapjanak, úgy tartatnak, mintha minden ehez való jussal magok lemondottak volna.

Frantzia Ország.

A' Frantzia törvény hozó Követek Kamarája már jó ideje, hogy tanátskozik ugyan ezen tárgy felett, tudni illik, hogy mit kellessék azon idegenekkel tsinálni a' kik azon tartományokból, mellyek Frantzia országgal öszszetsatoltatva lévén, azokból ebbe által költöztek, itt jószágokat vásároltak, hivatalokat kaptak 's a' többi. Sokak mint a' Kamara' biztossága is mellynek az esméretes *Reynouard* volt a' szószollója, úgy vélekedtek, hogy ezek az emberek már egyszer Frantziákká lettek, 's az által, hogy az ő tartományaik Frantzia országtól elszakasztattak, ők magok, a' mi az ő tulajdon személyeket illeti, e' miatt nem szüntek-meg Frantziák lenni. Mások éppen ellenkező itélettel voltak. Végre voksolásra került a' dolog, mellynek a' lett a' kimenetele, hogy többen találtattak olyanok, a' kik úgy ítéltek, hogy az idegen tartományoknak Frantzia országtól való elesése által az ezen tartományokból való idegenek is, ámbár Frantzia országban megtelepedtek, tsakugyan megszüntek Frantziák lenni. A' melly vélekedés a' voksok' többsége által meg is ha-

tároztatott, ennyi módosítással vagy változtatással, hogy a' ki ezen idegek közül Frantzia országban megmaradni és ott politikai jussal élni kíván, bizonyos idő alatt polgári levelet köteleztetik nyernyi magának.

Az új formula, melly által a' Király Frantzia országban most a' törvényeket kiszokta hirdetténi, ez: —

„Lajos, Isten' kegyelméből Frantzia ország' és Navarra' Királya, köszöntésünket ajánljuk minden jelenlévőknek és jövődöbelieknek; Mi jóvallottuk, és a' két Házak helybehagyák; rendeltük és rendeljük, a' mint következik, 's a' többi.

— Ittmár a' törvény találtatik szórol szóra. Az után a' bérekesztő szavak következnek, e'képpen: — Parantsóljuk és rendeljük, hogy ez a' két Házakban lefolyt, megfontoltatott, és elfogadtatott törvény mint Státustörvény betöltetessék; akarjuk, hogy ez a' mi egész Királyi birodalmunkban és minden aláuk vettette lévő tartományokban megtartattassék és követessék. Megparantsóljuk tehát ítélőszékeinknek, várasainknak, Prefektusainknak 's minden előljáróinknak, hogy a' jelen lévő törvényt teljesítsék, kövessék, 's gondját viseljék, 's vigyázattal legyenek, hogy azt mindennek teljesítsék, kövessék 's eltévén gondját viseljék, 's hogy ezt minden alattvalóink tudhassák, a' hol szükséges leszen mindenütt olvasták, hirdettessék, 's a' jegyző könyvekbe beirattassák. Mért a' mitettzésünk ez (*car tel et notie plaisir*). Költ Párisban, 's a' többi. “

Generál-Lajtnánt *Desolles* a' Párisi katoná Kormányozó kihirdettette Sept. 28-dik napján, hogy ő az oda való Nemzeti testörző seregeknek 8 tisztjeit és 3 Adjutánsait hivataljaiktól megfosztotta, azért hogy nem jártak-el illendőképpen a' szolgálatban.

A' *Journal de Debats* ilyen tikkelyt adott-ki Oktober 4-dik napján: — „Éppen most hat könyvárosokat foganak-el Pá-

risban, azért, hogy zendülést, gerjesztő irásokat szélesztetek-el, mellyek között egygyiket egy úgy nevezett Septembri-sör, a' másikat egy Királygyilkos-írta, a' ki magát nem csak a' Királynak hanem sok ezer más embereknek vérekké is bémotskolta, kik az 1793-dik esztendőben oda lettek, 's a' kiknek halalos sententziáikat mind ő írta alá. Innen meg lehet itélni mitsoda foglalatú irásoknak kell ezeknek lenni. A' mellyeknek fogamatosságától azonközben mi, a' mai időben olly kevéssé félünk, hogy közönséges felfejtegetés alá is el merjük venni őket.

Ezek a' könyvárosok még az ő elfogattatásoknak napján a' Követek Házához folyamodtak kérő leveleik által, az eránt panaszolkodván, hogy ők tsupa tetizés szerént (önkényen) való elfogattatásnak volnának az áldozataik. Az ő panaszolkodó irások a' kérelmek' biztosságának adatott által megvizsgáltatás végett.

Hasonló kérelem érkezett ezen Ház' eleibe egy *Tours* városabeli embertől, a' Királynak Jul. 26-dik napján költ végzése ellen, melly által minden eddig való katonaszkolák eltöröltetnek, hogy újak állittassanak-fel helyettek. A' könyörgő ezeket mondja: *Először*, ezek az oskolák törvény által voltak felállittatva; a' Király tehát nem törölheti-el őket tsupa Dekretom által — *másodszor* attól tart a' könyörgő, hogy a' mint a' Királyi Dekretom' kezdő szavaiból hozzá lehet vetni, az új katonaszkola, az ország' új Constitúziójával ellenkezőleg, csak a' nemesség' számára való fogna lenni, pedig az Országlószeknek különben is elegendő eszközök vannak kezében a' nemességnek kedvezni, ha olyan közönséges nevelő házakat nem rendel is kiszorítottól nekik, mellyek a' Státusnak közönséges költségen tartatnak. A' Ház meghatározta, hogy ki kell ezen kérelmet nyomtatni, és megvizsgálás végett biztosság eleibe adni.

Hertzeg *Berri* egy időtől fogva *Alsa-*

tziában tett katonai útozásokat. Oktob. 7-dikén *Straszburchból Hünningenbe* érkezett, a' hol a' *Báseli* és egyéb szomszéd környékekről nagy sokaság' jelent még látására. Az őrző sereget megmustralta ő K. Hertzegsége, a' vár' fokát körül járta. ajándékokat osztogatott, némelly tiszteket feljebb emelt, a' vár' Májorjait egy eszteni házi fogságba küldötte, 's azután *Befort* felé tovább indúlt. —

Azt olvassuk a' közönséges levelekben, hogy Gen. *Vandamme* az Orosz fogságból Párisba vissza érkezvén az óta mindent elkövetett, hogy a' Királyhoz valami módon békaphasson 's kegyelmébe béeshessen. Barátjai által, kik a' magok előbbeni Országlószék alatt volt méltóságukat a' mostani alatt is megtartották, már annyira is vitték volt a' dolgot, hogy a' Királyi közönséges audientziás palotába *Vandamme* is békésített. De csakugyan így sem erhatték el célzásokat az ő barátjai: mivelhogy megértvén a' Király az ő ottlétét, nagyon megharagodott, és a' helyett hogy maga' eleibe békésította volna, tudtára adatta, hogy haladék nélkül távozzék-e a' Királyi palotából.

A' *Hamburgi* levelek szerint Marschal *Ney* és más nagy emberek is próbát tettek, hogy Marschal *Davout* eránt a' Király hajlandóságát megnyerhessék. Már a' Király is engedni látszott, és audientziát akart neki adni: de nem írják mi tsoda történet okozta, elég az, hogy csakugyan még sem nyerhette - meg az audientziára való békésítést. Utóljára még egy próbát tett egyenesen maga, 's másodsor is a' Királyhoz irt, de még eddig semmi választ nem kapott.

Spanyol Ország.

Madridból e'képpen irtak Sépt. 26-dik napján a' Párisi újságok szerint: —

„Ő Felsége szünet nélkül mutatja magát a' fő város' lakosai között; már minden közönséges intézeteket megtisztelt a' maga felséges látogatásával; úgy látszik,

hogy Udvarának ősi feszes rendtartásaihoz nem köti magát igen pontosan hozzájok; Udvarnokjaival is fölöstökömöz, 's jóltévő lehetségével és nyilvánosságos magaviseletével bámulásra indítja a' körülletelőköt.

(A' többi következik).

Béts.

Az előjáró szavai annak a' kérelemnek, mellyet a' *Szent János Jérusálemi* vagy a' *Máltai Rendjének Ritterei* a' Bétsi Congressusra küldöttek, a' Párisi újságlevelek szerint így vannak írva: —

A' *Szent János Jérusálemi Rendje*; a' maga régi lételének visszaadattatását kéri a' Szövetséges Hatalmasságoktól. —

„Mint maga is Uralkodó Hatalmasság, meghívja a' Királyoknak jóvóltokat és nagy lelküségeket; egyszersmind pedig mint Religiosus és Katona Rend a' Kereszténység' Felséges Országlóinak Vallásokhoz folyamodik, a' kik nem régen azért öltöztek vala fegyverbe, hogy a' polgári társasági állapotot győzedelmek által vissza szerezzék, most pedig azért gyülekeztek össze békességesen, hogy azt megerősítsék. —

„Ez a' Rend azzal a' bizodalommal közelit a' Szövetséges Hatalmasságokhoz, a' melly egy félelem és mótök nélkül való Rendhez illik, a' melly Rend minden Hatalmasságoknak szüntelen baráttyok, elenségek pedig soha sem volt; melly az ő régi felállásától fogva minnyájoknak javokért, különösen pedig égynek valakinek nagyravágyásáért soha nem tsatázott. —

„Az emberi szeretet által fundáltván, a' vallás által rendbe szedettvén. vitésége által elhiresedvén, ő azon lögekben vette származását, mellyekben azok a' Királyok és népek a' Keresztnek zászlója alatt magokat össze tsatoltak, a' kik azért gyülekeztek volt Európának minden részeiről össze, hogy a' Kereszténységet védelmezzék. Ez a' Rend volt utól-

só tanuja azoknak a' nevezetes próbatételeknek; 's ő lett mintegy az az emlékeztető oszlop, melly a' Philosophus Európának a' Keresztény Európa' ditsóssége és Virtusai felől bizonyosságot tesz. —

„Azok a' szerentsétlenségek, mellyek a' Sz. János Jéruzálemi Rendjének felfordulását magok után vonták, az egész világ előtt esmeretesek. Ezt a' szigetet, melly a' Kereszténységnek a' hitetlenek ellen, a' kik ezt a' maga vitéz oltalmazóinak kezeik között soha ki nem ragadhaták, illy sokáig oltalmazó bástya gyanánt szolgált, ezt a' szigetet, melly azoknak a' nemes Rittereknek, kiknek böltsőjük a' megigért föld (Jerusalem) volt, a' kik ezt a' szigetet a' magok vérekkal öntözték, munkáik által termékennyé tették, a' hol mindenek az ő atyai országlassoknak jó téteményeire emlékeztetnek, 's a' Rittéri vitéz bátorságnak bámulásra méltó tselekedeteire emlékeztetnek - mindeneket, ezt a' szigetet példa nélkül való történeteknek hosszú sorai, egy Keresztény és barátságos Hatalmasságnak kezire juttatták. —

„A' tulajdonhoz való illy szent 's illy törvényes Fejedelmi júsok nem hozhatnak kétségbe: hanem a' politika kívánnya a' Rendtől ezt az áldozatot, a' melly Rend mindenkor kész lévén arra, hogy magát Európának jáváért feláldozza, ha szintén keservesen esik is néki, tsakugyan oda hagygya ő ezt a' szent helyet, a' hol ennek illy sok fiai és illy sok vitézeknek hánvai nyugosznak, arra kérvén a' Hatalmasságokat, hogy adjanak néki egy asy lumot (menedék helyett) a' hol annak az intézetnek omlásait összeszerkeztethesse, mellynek visszaállittatását vallás és a' politika, illy nagyon kívánnyák. —

„Az a' sziget, mellyet a' Rendnek, annak kipótolására, a' mit ő elhagyni kénytelenítettik, adni lehetne, úgy látszik, hogy tsak *Korfu* lehet, melyhez mint tulajdonához egy Keresztény Hatalmasság sem tart just 's a' mellynek ezen Rend alá való

általadattatása, Európát a' Sz. János Jéruzálemi Rendjének megtartatása 's függetlensége felől, Angliát pedig a' magabetses nyeresége, tudni illik Mált a szigete felől bizonyossá tenné.“

További szavai által minden tőlle kitelhető szolgálatokra való készségét ajánlván a' Rend, az utánn e'képpen fejezi-kimagát: —

„De, úgy mond, van még ennél felségesebb és fontossabb indító ok is, a' mit meg kell fontolni, és 'a' mellyet a' Szövetségeseeknek böltsessége el nem melőzhetett észrevétel nélkül. Európának' egygyik végétől fogva a' másikig mindenütt eszekbe vették a' Fejedelmek, hogy az a' lélek, melly a' nemességnek ezen Rendjét szerzette és felelevenítette, ismét felserkentessék, erősebb lábra kapjon, és szélesebben kiterjesztessék, azért, hogy magát mind azoknak a' titkos társaságoknak ellenek szegezze, a' mellyeknek rontó célzásaik illy esmeretesek, 's végrehajtó eszközeik illy titkosok 's kemény fundamentumnak valának. Azért sokasították meg a' Fejedelmek a' Rittéri Rendeket mindennütt, hogy a' Királyi méltóságoknak új támaszokat 's a' polgári társaságoknak új oltalmazókat szerezzenek.“

Írását ilyen szavakon végzi a' Rend: — „Talám a' se' lenne lehetetlen, hogy a' Szent János Rendjének szélesebben kiterjedő és közönségesebb határozások adattassanak, ha tudniillik ő több nemzetekkel és számosabb familiákkal össze köttetene, és a' nemességnek egy közönséges öszszetsatolódása' pontjává tétettene; 's a' t.“

Az a' harmadik nagy mulattság is melyről még akkor emlékezetet tettünk, mikor azt kihirdettük, hogy a' Monarkháknak ittlétek alatt egyéb időtöltések között nevezetesen három fogna olyan történni, melyből bizonyos tekintetében a' közönség is részt fogna venni, véghez mene a' múlt hétfün este. Ez egy nagy muzsikái

mulattság vala. A' neve vagy czime Samson; készítője volt Haendel. Véghez ment az Udvari Iovagló oskola' szálájában. Jelen voltak halgatásán a' nagy közönségből hivatalos személyeken kívül, a' Felsőges Udvar is a' maga Felsőges Vendégeivel egygyütt.

Ö Cs. K. Felsőge Orvos Doktor Labesi Guldener urat, az ő széles tudományát, tapasztalását, orvosi gyakorlottságát, 's a' tudományokra nézve szerzett érdemeit, mellyek által magát valamint a' belső úgy a' külső tudósabb emberek előtt is esméretessé tette, a' meghalálozott Werner helyébe Alsó Austriai Proto-Medicusa, valóságos Országlószéki Tanácsosa 's egészségi Referendariusá tenni kegyelmesen méltóztatott.

Ma, minden előttünk esmeretes napok között legnevezetesebb nap van egész Európában. Ma van Oktobernek 18-dik napja, a' Lipsiai örök emlékezetben maradó ütközetnek innepnapja. Most reggeli 8 óratájban, mikor éppen ezeket írjuk, úgy szollván égés Béts városa le felé a' Práter felé, nem mondhatjuk hogy sétál vagy megyen, hanem úgy szollván hömpöjög; egymást taszítja a' sokaság, mint a' tenger' habjai. És hová seregeinek mind ezek? — le a' Práterbe, a' Lipsiai tsata' emlékezetes napjának meginneplesire.

Ez a' Práter, ez az éppen Béts mellett alól felől lévő, kies, setáló gyalog és szekér utak által keresztül vagdal-

tatott, kortsmákkal kávéházakkal megrakott érdő és mező, a' mingyárt ezen alól lévő Simmeringi szép térséggel egygyüttrendeltetett a' mi mai nagyinnepünknek celebráltására, a' melly katonatemplomi pompán bezdődik, 's egy katonai, a' milyen fényes éppen olly nagyvendegségen végződik. Fényes leszen ez, mert itt lesznek a' Bétsben lévő Monárkhák, nagy is leszen, mert a' Bétsi és környéki minden fegyveres seregek a' nevezett térségen fognak ebédelni.

A' katonaság jó reggeltől fogva takarodik harsogó muzsikával le a' Práterbe azon hely felé, a' hol az istentiszteletnek tartatására egy négy szegletű, valami négy lábnyom magasságú, szépen megegyenesített tetejű töltésre, egy magos sátor van felállítatva, a' melly körül az egész katonasereg négy szegletű sorba állítatik. Az istentiszteletnek végződése után lemarschírozik a' sereg ahoz a' Lusthaus nevezet alatt esmeretes filegoriához, a' melly a' Práter' alsó részében, a' Duna partján, a' Leopoldstadtól gyalogolva valami egy órányira esik. A' Monárkhák ezen filegoriában a' katonaság pedig rész szerént a' Lusthaus mellett két felől, rész szerént pedig a' Duna' ágán túl lévő mezőn, ebédelnek. Mindenütt hosszú asztalok állítottak fel számokra. Ezen a' Dunán, itt a' Lusthaus és a' Simmeringi mező között, három hajóhidak állítottak fel, a' mellyeken a' katonaságnak egyrésze a' maga asztalai mellé által takarodik.

(Folytatása a' toldalékban a' (*) jegy alatt következik.)

Oktob. 15-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 251 7/8 forintot Váltózedulában. Egy Cs. arány 11 forintot 40 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 28.

A' Magyar Kurir 32-dik darabjához.

(*) A' Monarkháknak az isten tisztelet-helyére való léérkezéseket 100 ágyúlövés 's az egész gyalogságnak sávelövése adja hírül úgy nevezett Lauffeuer (egymás-után való sebes lövés) által. A' Te Deum éneklés alatt a' várost körül vévő falakon és bástyákon lévő ágyuk szünetnélkül durrognak. Az istentiszteletet ismét a' Präterben lévő 100 ágyuk rékesztik-bé.

Már tegnap 'stegnap előtt is csak nem valóságos innepi napok voltak Bétsben. A' nép szüntelen folyt le és fel a' Präterbe, a' *Lusthauzhoz*, és *Simmering* felé, 's vissza, a' készülteknek szemlélésére, a' mellyek fáklyák' világánál is tétettek.

Elegyes Dolgok.

Trier városában nagy pompával tartották Oktob. 4-dik napján az ő Cs. Kir. Felsége neve' napjának innepét. Az azt megelőzőtt estve minden harangokkal harangoztak 's az ágyuk durrogtak. Az innepnapon tartatott fényes Te Deum éneklésen Cs. K. katonaság t. i. a' 3-dik Vadász Batalion tette a' katona pompát a' Gen. Báró Geramb és számos egyéb tisztek' jelenlétében. Délután az ugyantsak ott jelenlévő Jósef Huszár Regiment' csinált (már nállunk is esméretes) Corousel játékot, mellyen több mint 4000 nézők jelen voltak, 's megégygyező tsudálkozással vallást tettek vitéz tisztjeinknek lovaglásbéli gyakorlottságokrol. Estve a' város önként szépen megvilágosított. Mind ezek fényes bálon végződtek.

Az Angliai Régens Princz egy nyilatkozatást intézett a' maga Német Státusaihoz, melynek ereje szerint új Constitu-
tziót ígér ezeknek, melly közönségesen

minnyájoknak boldogittatásokat egy formalog eszközölje, de a' melly a' Bétsi Congressusnak elvégződése előtt csak azokat az égygyenként való tárgyakat fogja illetni, a' mellyek, akár mi módon határozottassék meg a' Német Státusoknak közönséges Constitutziója, ezzel minden esetben megégygyezhetnek és fennállhatnak.

Más tudósításokban azt olvassuk, hogy a' hírek szerint Királysággá fognak ezek, *Hannoverai Királyságnak* közönséges nevezete alatt lenni.

Orosz Császár ő Felsége meghatározta és parantsolta, hogy az *Orosz* birodalomban ennekutánna December' 25-dik napja mint háláadó nap meginnepeltessék, a' harangok egész nap huzattassanak, 's a' Kalendáriumokban a' December 25 dik napja e'keppen jelennyen-meg: A' mi Megváltónknak a' Jésus Kristusnak születése napja, 's az *Orosz* anyászentegyháznak és birodalomnak a' *Gallusok* és húsz vellek öszeszövetkezett népek béütésétől való megszabadittatásának emlékezete.

Erdély Ország.

Ő Cs. K. Felsége, a' mi igen kegyelmes Fejedeimünk, ki a' Státushoz bizonyított szolgálotokat mindenkor kegyesen megjutalmaztatni szokta, az eleibe tejes-tetett alázatos feladásra a' folyó esztendőben Sépt. 2 dikán *Schönbrunnban* költ Felséges végzése által a' következő szemé-lyeket, a' kik az Erdélyi Nagy Fejedelemségben a' múlt esztendő vége felé kiütött

pestisnek kiirtására tett intézetek által magokat különösen megkülönböztették, ilyen módon méltóztatott megjutalmaztatni: Leibinger Károly Ur az első Oláh Regiment' Oberstere, és Kormányoszi Tá- nácsos Tartler Ur, a' Leopold Rendjének kitsiny kereszijével; Provinciális Biztos Béli, a' Haromszéki Szekelyszék' Adminisztrátora Cserey, 's a' Nagy Fejedelemség' Protomédikusa Pataki, Urak, Királyi Tá- nácsosi titulussal tiszteltettek meg, a' tak- sának is elengedtetésével. A' kirendeltet- ve volt egészség Biztosságnak két Actuáriu- sai Bédens és Bors Urak megdicsé- rő Dekretomokat kaptak. Petry Nusz- bachi Notárius és Böhm Pál Ur ugyantsak odavaló előjáró, a' Felsőleges megele- gedés felől való bizonyossá- tételé- s kívül 100 forintokkal Seidle Antal Brás- soi Harmintzados és a' város jószágai árendánsa Mysz Márton, Urak, közép nagyságú arany jutalom pénze, Jeckel és Strausz Orvos Doktor 's Braun seborvos Urak, nagy arany jutalom-pénzel, Pan Jákob úr is a' nagy jutalom-pénzel, és 500 forintokból álló ajándékkal jutalmaztatnak meg.

H i r a d á s.

A' Cs. K. Privilegiált Komáromi Assecurans Társaság, melly az ő első öszve állásának idejétől 1807-dik Esztendő- től fogva a' pénz változásáig virágzó állapotban volt, hanem azon időtől fogva tsekélyebb előmenetele lehetett, de csak ugyan még- is a' változó mostoha körülállások között is a' maga lételet szakadatlanul fenn tar- totta; most ezen folyó estendőben, a' midőn az áldott békesség által tsendesebb és kedvezőbb körülállásokat remélhe- tünk, némely jó indulatú, a' kereskedés- nek előmozdítása által Hazájoknak hasz- nálni kívánó Hazafiaknak buzgó fáradozása, és dicséretes igyekezete által újra olyan lábra állított, és olly korba hely- beztetett, hogy ennek a' biztos hajózás- ra ügyelő munkássága mind a' közönség-

nek, mind az égygyes Személyeknek ts- kelletes bátorságával tovább is folytattat- hatik.

Ezen 200,000 forintokból álló Privilegi- ált Bátorságosító Kaszszának eddig fő tar- gya volt, a' Fiszán, Dráván Eszéki, és a' Dunaán egyfelől Mosonyig, más felől pe- dig Bétsig fel 's alá járó ücs és terhes Ha- jókat (egy Hajót ugyan 20.000 forintoknál nem fellyebb) a' kidolgozott Tariffa sze- réat, Martius 1-ő napjától fogva Novem- ber utolsó napjáig Státziókról Státziókra fi- zetendő procentumért bátorságosítani, vagy is assecurálni, és azokért a' veletlen sze- rensétsétségekben jól állani; hanem jól- tévő czelját ezentúl a' Száván Sziszkaig, és a' Kulpan Felső Kálótsáig hajózá- ra is ki- terjeszteni kívánván, a' hajók, vagy az azokba rakatott Jóság a' nevezett vizeken is assecuráltatni fognak.

Mellyre nézve, a' melly Kereskedő és Hajós Urak akár a' fenn említett, akár a' most megnevezett vizeken Hajói- kat, és azokba rakatott gabona, vagy akár- minémű Javaikat assecuráltatni kívánnyák, akár a' Ts. K. Priv. Assecurans Társaság Directiójánál Komáromban, akár pedig an- nak Biztosainál, ugymint Török Betsénn Derzsánits Miklós, Baján Kulungyich Jó- sof, Budán László Ferentz, Győrben Mé- száros József, és Mosonyon Rédl Fülöp Uraknál személyessenn, avagy Póstán Frankón Erga Recepisse jelentést tenni ne- terheltessenek. Melly utóbbi esetben — előre feltéven azt, hogy a' Hajónak jónak kell lenni, — a' Hajónak kemény, vagy lágya voltát, annak és az azon lévő Kormányos- nak 's két hajóslegényeknek neveit, a' ga- bonának mind in Specifico, mind pedig Summában az árát, és Speciessét a' lehe- tőségig jó lelki esmérettel, úgy az assecu- rálendő Summát, Hajó indulásának napját, óráját, és azt, honnan? 's meddig? kíván- tatik tételni az assecurálás, a' Levélben szükséges léssen feljegyezni.